

İnhisarçılıq inkişafın buxovudur

II Milli Rəqabət Forumunda ədalətli bazar münasibətləri geniş müzakirə olunub

Dünya təcrübəsindən məlumdur ki, liberal iqtisadiyyatın inkişafında münbit rəqabət şəraitinin olması önəmli şərtidir. Təbii inhisar xaric iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrinin monopoliyaya alınması rəqabət mühitini aradan qaldırır ki, bu da satış qiymətlərinin süni şəkildə şişirdilməsinə və istehlakçıların hüquqlarının pozulmasına səbəb olur.

Münbit rəqabət imkanı olmadıqda inhisarçılar nəzarət etdikləri sahələri inkişaf etdirmək üçün investisiya qoyuluşuna maraq göstərmirlər. Onlar nəzarət etdikləri sahələrdə yeni texnika və texnologiyalardan istifadə etmədikləri üçün məhsulun keyfiyyəti aşağı düşür, alıcılar isə başqa imkan olmadıqları üçün bu məhsulları almağa məcbur qalırlar.

Bütün bu və digər səbəblərdən Azərbaycanda icra edilən islahatların hədəflərindən biri də ölkə iqtisadiyyatında rəqabət mühitinin yaradılmasıdır. Son dövrlər bu istiqamətdə qanunvericilikdə bir sıra dəyişiklik olunub və anti-inhisarçılıqla bağlı qəbul edilən qanunlar bu sahədə hüquqi tənzimləmənin təmin olunmasına yönəlib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən II Milli Rəqabət Forumunda da bu məsələ geniş şə-

kildə müzakirə olunub. Bununla bağlı AZƏRTAC-ın yaydığı məlumatda bildirilir ki, forum müasir iqtisadi şəraitdə rəqabət siyasətinin təhlili, təbii inhisarların fəaliyyətinin tənzimlənməsi, bu sahədə mövcud çağırışlar və ictimai maraqların qorunması, eləcə də effektiv və ədalətli bazar münasibətlərinin formalaşdırılması istiqamətində fikir mübadiləsinin aparılması məqsədilə təşkil olunub. Tədbirdə ölkə iqtisadiyyatına xarici investisiyaların cəlb edilməsi və iqtisadiyyatın diversifikasiyası üçün əlverişli rəqabət şəraitinin vacibliyi, eləcə də kiçik və orta biznesin inkişafında, iqtisadiyyatın inklüzivliyinin təminində və sosial rifahın artırılmasında rəqabət siyasətinin stimullaşdırıcı rolu diqqətə çatdırılıb. Rəqabət Məcəlləsinin qəbulunun ədalətli və şəffaf iqtisadi mühitin formalaşdırılması, sahibkarlıq subyektləri üçün bərabər imkanların yaradılması, hüquqi müəyyənliyin təmin olunması ba-

xımından strateji əhəmiyyət daşıdığı vurğulanıb. Bildirilib ki, forumda müzakirə olunan məsələlər rəqabət siyasətinin gələcək prioritetlərinin müəyyən edilməsinə, dinamik və dəstəkləyici tənzimləmə mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsinə əhəmiyyətli töhfə verəcək.

Forum "Müasir rəqabət çağırışları və dəyişən siyasət: Rəqabət siyasətinin iqtisadi inkişafda rolu" mövzusunda paneldə "Pasha Holding"-in baş icraçı direktorunun müavini Dəyanət Sədullayev, İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin icraçı direktorunun müavini Ayaz Müseyibov, Hüquqi Ekspertiza və Qanunvericilik Təşəbbüsləri Mərkəzinin icraçı direktoru Samir Mahmudov və "PricewaterhouseCoopers (PwC) Azerbaijan" şirkətinin Hüquq praktikasının direktoru Elçin Məmmədovun çıxışları dinlənilib. Çıxış edənlər müzakirələr zamanı rəqabət siyasətinin iqtisadi inkişafda rolu, rəqabət tənzimləmələrinin biznes mühitinə təsirləri, rəqəmsal platformalarda meydana çıxan yeni rəqabət çağırışları, transsərhəd rəqabət pozuntularının qarşısının alınması, eləcə də ötən il qəbul olunmuş Rəqabət Məcəlləsinin bazar iştirakçılarının davra-

nışlarına ilkin təsirləri kimi mühüm məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparıblar.

"Təbii inhisarların tənzimlənməsi: Rəqabət və ictimai maraqlar" adlı növbəti panel müzakirədə "Azerconnect Group"-un baş direktorunun müşaviri Nicat İsmayilov, "Azəriqaz" İB-nin baş direktorunun strategiya və dayanıqlılıq üzrə müavini Təbriz Əmmayev, Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi sədrinin müşaviri Əsəd Şirinov və İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyinin Hüquq və sənədlərlə iş depar-

tamentinin direktoru Oktay Məhərrəmov iştirak ediblər. Panel müzakirəsində təbii inhisar subyektlərinin fəaliyyətinin tənzimlənməsinin əsas prinsipləri, enerji, nəqliyyat, telekommunikasiya, su təsərrüfatı və digər strateji sahələrdə təbii inhisar subyektlərinin fəaliyyətində ictimai maraqların qorunması, təbii inhisar subyektlərinin maliyyə dayanıqlılığının təmin edilməsi, eləcə də özəl sektorda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri ilə təbii inhisarların qarşılıqlı fəaliyyətinin təşkili məsələləri müzakirə edilib.

Prezident yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyinin sədri Elnur Bağirov II Milli Rəqabət Forumunda çıxışı zamanı bildirib ki, qarşıdakı dövrlərdə əsas hədəfimiz rəqabət mühitinin gücləndirilməsi, dövlət satınalmalarında çox iştirakçılığın təmin olunması, kiçik və orta sahibkarlığın dəstəklənməsi olacaq. Onun sözlərinə görə, rəqabət mühitinin təmin olunması həm dayanıqlı iqtisadi inkişafı, həm də sənayeləşmə səviyyəsinin yüksəlməsini şərtləndirir: "Bu, biznes subyektlərinin gəlirliyinin artmasına və iqtisadi şaxələndirmənin genişlənməsinə şərait yaradacaq, dövlət satınalmalarında çoxiştirakçılıq təmin ediləcək. Azərbaycanda rəqabətlə birbaşa bağlı sahələrdən biri də dövlət satınalmaları və keyfiyyət infrastrukturudur. Bu istiqamətdə əsas məqsəd büdcə vəsaitlərindən səmərəli istifadənin təmin olunması, sahibkarların dövlət satınalmalarında iştirak imkanlarının genişləndirilməsi, məhsul və xidmətlər üzrə dəqiq standartların müəyyənəndirilməsi və keyfiyyət infrastrukturunun inkişafının stimullaşdırılmasıdır. Bütün bunlar

ölkədə əlverişli biznes mühitinin formalaşmasına xidmət edir".

Bu il ərzində baş verən rəqabət qanunvericiliyinin pozulması halları ilə bağlı danışan qurum rəhbəri cari ilin 8 ayı ərzində ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən bazar subyektləri tərəfindən haqsız rəqabətə yol verilməsinin, eləcə də iqtisadi təmərküzləşmə əməliyyatları üzrə baxılmış müraciətlərin 2 dəfəyədək, qanunsuz reklamların yayımı və təbii inhisar subyektlərinin göstərdiyi xidmətlərlə əlaqədar baxılmış müraciətlərin isə 20 faizədək artdığını da vurğulayıb: "Hesabat dövründə 83 təmərküzləşmə əməliyyatı araşdırılıb. Bütün bunlar rəqabət mühitində fəallığı və davamlı inkişaf dinamikasını nümayiş etdirir. Əlavə olaraq, bu il ərzində haqsız rəqabətə yol verilməklə rəqabət qanunvericiliyinin pozulması ilə bağlı 54 araşdırmaya başlanılıb və 12 iş qaldırılıb. Görülən tədbirlərin bir məqsədi var: rəqabəti pozan davranışlardan çəkəndirmək və rəqabət mədəniyyətinin təşəkkülünə nail olmaq".

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"